

10. Bibliografie

Ediții de texte

- Arvinte, Vasile; Caproșu, Ioan; Gafton, Alexandru; Guia, Sorin – *Palia de la Orăștie (1582).Textul*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2005
- Bianu, I., *Psaltirea Scheiană*, București, Tipografia Carol Göbl, 1889
- Bianu, I., *Texte de limbă din secolul al XVI-lea*, Tiparul „Cultura națională”, București, 1930 [vol. IV *Lucrul apostolesc*]
- Codex Sturdzanus*, Studiu filologic, studiu lingvistic, ediție de text și indice de cuvinte de Gheorghe Chivu, Editura Academiei Române, București, 1993
- Codicele Bratul*, Ediție de text de Alexandru Gafton, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2003
- Codicele Voronețean*, Ediție critică, studiu filologic și studiu lingvistic de Mariana Costinescu, Editura Minerva, București, 1981
- Dictionarium valachico-latinum. Primul dicționar al limbii române*, Studiu introductiv, ediție, indici și glosar de Gh. Chivu, Editura Academiei Române, București, 2008
- Dosoftei, *Psaltirea de-nțăles*, Text stabilit și studiu lingvistic de Mihaela Cobzaru, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2007
- Evangeliarul slavo-român de la Sibiu (1551-1553)*, Studiu introductiv filologic de Emil Petrovici, studiu introductiv istoric de L. Demény, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1971
- Gheție, Ion, Teodorescu, Mirela, *Psaltirea Hurmuzachi*, Editura Academiei Române, București, 2005
- [*Texte românești...=*] Gheție, Ion (coordonator), *Texte românești din secolul al XVI-lea*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1982
- Liturghierul lui Coresi*, Text stabilit, studiu introductiv și indice de Al. Mareș, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1969
- Mareș, Al. (coordonator), *Crestomația limbii române vechi*, vol. I, Editura Academiei române, București, 1994
- Monumenta Linguae Dacoromanorum. Biblia 1688*, vol. I *Genesis*, Iași, 1988, vol. II *Exodus*, Iași, 1991

- Moraru, Alexandra, Georgescu, Magdalena, *Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, București, Editura Minerva, 1996, vol. I
- Palia de la Orăștie*, ediție de text îngrijită de Viorica Pamfil, Editura Academiei, București, 1968
- Pravila ritorului Lucaci*, Text stabilit, studiu introductiv și indice de I. Rizescu, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1971
- Psaltirea slavo-română (1577) în comparație cu psaltirile coresiene din 1570 și din 1589*, Text stabilit, introducere și indice de Stela Toma, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1976
- Tagliavini, Carlo, *Il „Lexicon Marsilianum”*, Cultura Națională, București, 1930
- Tetraevanghelul tipărit de Coresi, Brașov, 1560-1561 comparat cu Evangheliarul lui Radu de la Mănăcești*, ediție alcătuită de Florica Dimitrescu, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1963

Texte (copii)

Cazania I coresiană

Cazania a II-a coresiană

Evanghelie (1697) – a mitropolitului Antim Ivireanul

Floarea darurilor

Molitvenic coresian

Noul Testament de la Bălgrad

Psaltirea românească (1570) – a diaconului Coresi

Psaltirea Voronețeană

Studii și articole

- Arvinte, Vasile, *Român, românesc, România*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2008
- Arvinte, Vasile, *Studiu lingvistic asupra cărții a doua (Ieșirea) din Biblia de la București (1688) în comparație cu Ms. 45 și cu Ms. 4389 în Monumenta linguae dacoromanorum, Biblia 1688, Pars II, Exodus*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 1991
- Arvinte, Vasile, *Studiu lingvistic asupra cărții a treia (Preoția) din Biblia de la București (1688) în comparație cu Ms. 45 și cu Ms. 4389 în Monumenta linguae dacoromanorum, Biblia 1688, Pars III, Leviticus*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 1993
- Arvinte, Vasile, *Studiu lingvistic asupra cărții a cincea (A doua lege) din Biblia de la București (1688) în comparație cu Ms. 45 și cu Ms. 4389*

- în *Monumenta linguae dacoromanorum, Biblia 1688, Pars V, Deuteronomium*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 1997
- Candrea, I. A., *Elemente de toponimie cu privire specială la toponimia Olteniei*, curs litografiat, 1932-1933
- [Ov. Densusianu, *ILR1*=] Densusianu, Ovid, *Istoria limbii române*, Editura Științifică, București, 1961, vol. I
- [Ov. Densusianu, *ILR2*=] Densusianu, Ovid, *Istoria limbii române*, Editura Științifică, București, 1961, vol. II
- Diaconescu, Paula, *Construcții prepoziționale echivalente cu un caz oblic în traducerile din secolul al XVI-lea*, în „Limba română”, III, 1964, nr. 3
- [Paula Diaconescu, *Structură și evoluție*=] Diaconescu, Paula, *Structură și evoluție în morfologia substantivului românesc*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1970
- Dimitriu, Corneliu, *Tratat de gramatică a limbii române. Morfologia*, vol. I, Institutul European, Iași, 1999, 2002
- [*Formarea cuvintelor... (I)* =] *Formarea cuvintelor în limba română*, vol. I, Editura Academiei Republicii Socialiste Române, 1970
- [*Formarea cuvintelor... (II)* =] *Formarea cuvintelor în limba română*, vol. II, Editura Academiei Republicii Socialiste Române, 1970
- Frâncu, Constantin, *Conjunctivul perfect românesc. Privire diacronică*, în „Studii și cercetări lingvistice”, XXI, 1970, nr. 2, p. 205-229
- [C. Frâncu, *Conjunctivul românesc* =] Frâncu, Constantin, *Conjunctivul românesc și raporturile lui cu alte moduri*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2000
- Frâncu, Constantin, *Cu privire la vechimea a două inovații în flexiunea verbală, comune dialectelor limbii române*, în „Fonetica și dialectologie”, VII, 1971, p. 179-188
- Frâncu, Constantin, *Din istoria „genului personal” în limba română: genitiv-dativul femininelor în -ca, -ga*, în „Limba română”, XXIII, 1974, nr. 5, p. 409-418
- Frâncu, Constantin, *Din istoria numeralului românesc: vechimea formelor paisprezece, șaisprezece, șaiszeci*, în „Limba română”, XXVII, 1978, nr. 6, p. 599-606
- Frâncu, Constantin, *Din istoria perfectului simplu românesc: formele de persoana I și a II-a plural cu sufixul -ră-*, în „Anuar de lingvistică”, XVIII, 1967, p. 175-191

- Frâncu, Constantin, *Din istoria verbelor neregulate: perfectul simplu și mai mult ca perfectul verbelor a da și a sta*, în „Limba română”, XIX, 1980, nr. 4, p. 307-318
- Frâncu, Constantin, *Formarea și evoluția complementului concesiv în limba română*, în „Studii și cercetări lingvistice”, XXVIII, 1977, nr. 1, p. 15-28
- [C. Frâncu, *Geneza...=*] Frâncu, Constantin, *Geneza limbii române și etnogeneza românilor*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 1999
- Frâncu, Constantin, *Gramatica limbii române vechi (1521-1780)*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2009
- Frâncu, Constantin, *Vechimea formelor de mai mult ca perfect, perfect compus, prezent indicativ și conjunctiv în -ră*, în „Limba română”, XXI, 1982, nr. 4-5, p. 281-293
- Frâncu, Constantin, *Vechimea și răspîndirea formelor să deie, să steie, să beie, să ieie în graiurile dacoromâne*, în „Studii și cercetări lingvistice”, XXII, 1971, nr. 3, p. 261-277
- Frâncu, Constantin, *Vechimea și răspîndirea unei inovații morfologice: verbul a curge*, în „Limbă și literatură”, vol. III, 1981, p. 331-339
- Gafton, Alexandru, *De la traducere la norma literară*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2012
- [= Al. Gafton, *După Luther*] Gafton, Alexandru, *După Luther. Traducerea vechilor texte biblice*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2005
- Gafton, Alexandru, *Elementul slavon în Palia de la Orăștie*, în „Philologos”, II, 2007, nr. 5-6, p. 191-198
- [Al. Gafton, *Evoluția...=*] Gafton, Alexandru, *Evoluția limbii române prin traduceri biblice din secolul al XVI-lea*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2001
- [Al. Gafton, *PO2* – pentru prima parte a studiului; V. Arvinte, *PO2* – pentru partea a doua a studiului =] Gafton, Alexandru; Arvinte, Vasile, *Palia de la Orăștie (1582). Studii*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2007
- Gafton, Alexandru, *Traducerea Paliei de la Orăștie reflectată de construcții de origine ebraică*, în „Philologos”, II, 2007, nr. 5-6, p. 179-190
- Gheție, Ion; Teodorescu, Mirela, *Asupra desinenței -u a pers. 3. pl. a indicativului imperfect. Noi contribuții*, în „Studii și cercetări lingvistice”, XVII, 1966, nr. 2, 177-183

- [I. Gheție, Al. Mareș, *BD=*] Gheție, Ion; Mareș, Alexandru, *Baza dialectală a românei literare*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1975
- Gheție, Ion, *Conjunctivul prezent al verbului a avea. Considerații istorice*, în „Limba română”, XXIX, 1980, nr. 5
- [I. Gheție, *GD=*] Gheție, Ion, *Graiiurile daco-române în secolul al XVI-lea*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1974
- [C. Frâncu, *ILRL=*] Gheție, Ion (coord.), *Istoria limbii române literare: epoca veche (1532-1780)*, Editura Academiei Române, București, 1997 [este un volum colectiv în cadrul căruia se distinge un capitol de gramatică realizat de C. Frâncu]
- Gheție, Ion, *Originea auxiliarului a de la pers. 3 sg. a perfectului compus*, în „Studii și cercetări lingvistice”, XXIV, 1973, nr. 4, p. 421-429
- Gheție, Ion, *Vechimea formelor verbale în -m de la pers. 1 sg. a imperfectului*, în „Studii și cercetări lingvistice”, XXIII, 1972, nr. 1, p. 59-61
- [*GAI=*] *Gramatica limbii române*, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1963 [ediția a II-a, vol. I]
- [*GA2=*] *Gramatica limbii române*, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1963 [ediția a II-a, vol. al II-lea]
- [*GALRI=*] *Gramatica limbii române*, Editura Academiei Române, București, 2005, vol. I
- [*GALR2=*] *Gramatica limbii române*, Editura Academiei Române, București, 2005, vol. al II-lea
- [G. Ivănescu, *ILR=*] Ivănescu, G., *Istoria limbii române*, Editura Junimea, Iași, 2000
- [B. Kelemen, *Începutul influenței maghiare...=*] Kelemen, Bela, *Cu privire la începutul influenței maghiare*, Extras din „Cercetări de lingvistică”, XVI, 1971, nr. 2, p. 231-239
- Király, Francisc, *Contacte lingvistice*, Editura Facla, Timișoara, 1990
- Király, Francisc, *Fonetica istorică și împrumuturile lexicale*, în „Studii și cercetări lingvistice”, XXI, 1970, nr. 3, p. 367-373
- Lombard, Alf, *Le verbe roumain: étude morphologique*, Lund, 1954-1955
- Murvai, Olga, *Gramatică comparată maghiaro-română*, Editura Cavallioti, București, 1997
- Pál, Enikő, *Influența limbii maghiare asupra limbii române. Perioada veche*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2014
- Palia de la Orăștie 1582-1982. Studii și cercetări de istorie a limbii și literaturii române*, Editura Eminescu, București, 1984

- [G. Pascu, *Sufixele...=*] Pascu, G., *Sufixele românești*, Librăria SOCEC& Co., București, 1916
- Philippide, Alexandru, *Originea românilor*, vol. I, Tipografia *Viața românească*, Iași, 1925 (reedităta: Al. Philippide, *Originea românilor*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, vol. I, 2014 [editor Roxana Vieru])
- [Al. Philippide, *Originea românilor*, II =] Philippide, Alexandru, *Originea românilor*, vol. al II-lea, Tipografia *Viața românească*, Iași, 1927
- Pușcariu, Sextil, *Limba română*, vol. I, Editura Fundația Regele Carol I, București, 1940
- [S. Pușcariu, *LR 2 =*] Pușcariu, Sextil, *Limba română*, vol. II, Editura Academiei Române, București, 1994
- [Al. Rosetti, *ILR =*] Rosetti, Alexandru, *Istoria limbii române*, Vol. I (*De la origini până la începutul secolului al XVII-lea*), Ediție definitivă, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986
- Rosetti, Al., *Istoria limbii române*, Editura Științifică, București, 1966 [vol. IV, V, VI]
- Sala, Marius, *Contribuții la fonetica istorică a limbii române*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1970
- Stoica, Gabriela, *Arhaisme lexicale și semantice în **Palia de la Orăștie***, în Gabriela Pană Dindelegan (coord.), *Limba română – structură și funcționare* (Actele celui de al 4-lea Colocviu al Catedrei de Limba Română – 25-26 noiembrie 2004), București, Editura Universității din București, 2005, p. 765-775
- Șeineanu, Lazăr, *Încercare asupra semasiologiei limbii române. Studii istorice despre tranzițiunea sensurilor*, București, 1887
- Tomescu, Domnița, *Gramatica numelor proprii în limba română*, Editura ALL, București, 1998
- Vasilii, Emanuel, *Fonologia istorică a dialectelor dacoromâne*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1968
- Vasilii, Laura, *Generarea determinantilor nominali prepoziționali*, în „Studii și cercetări lingvistice”, XVI, 1965, nr. 1, p. 117-121
- Vieru, Roxana, *Considerații privitoare la clasa substantivului în **Palia de la Orăștie***, în „Analele științifice ale Universității «Alexandru Ioan Cuza» din Iași”, Secțiunea IIIe Lingvistica, Tomul LII/2006, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, p. 91-102
- Vieru, Roxana, *Derivarea cu sufixe în **Palia de la Orăștie***, articol publicat în „Analele științifice ale Universității «Alexandru Ioan Cuza» din Iași”,

- Secțiunea IIIe Lingvistică, Tomul LIII/2007, *In Honorem Vasile Arvinte*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, p. 93-107
- Vieru, Roxana, *Elemente maghiare în Palia de la Orăștie*, articol publicat în volumul *Comunicarea – ipoteze și ipostaze*, coordonator Luminița Hoartă Cărăușu, *Lucrările Sesiunii de comunicări din cadrul Zilelor Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, 26-27 octombrie 2007, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2008, p. 202-214
- Vieru, Roxana, *Cîteva elemente latine în Palia de la Orăștie*, articol publicat în volumul *Spațiul lingvistic și literar românesc în orizont European*, *Lucrările Sesiunii de comunicări din cadrul Zilelor Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, 7-8 noiembrie 2008, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2009, p. 149-163
- Vieru, Roxana, *Palia de la Orăștie: impactul izvoarelor asupra textului românesc. Cîteva aspecte*, articol publicat în volumul *Text și discurs religios*, editori Alexandru Gafton, Sorin Guia, Ioan Milică, *Lucrările Conferinței Naționale „Text și discurs religios”*, Iași, 5-6 decembrie 2008, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2009, p. 229-237
- Vieru, Roxana, *Palia de la Orăștie, The Reflection of the Sources in the Romanian Translation*, articol publicat în revista „Limba și Literatura. Repere identitare în context european. – Langue et Littérature. Repères identitaires en contexte européen – Language and Literature. European Landmarks of Identity”, *Lucrările celei de-a VIII-a Conferințe Internaționale a Facultății de Litere, Pitești*, 4-6 iunie 2010, Editura Universității din Pitești, 2010, p. 128-133

Dicționare

- [CADE=] Candrea, I. A., Densusianu, Ov., *Dicționar etimologic al limbii române*, București, Atelierele grafice SOCEC & COMP., SOC. ANONIMĂ, 1907
- [DER=] Ciorănescu, Alexandru, *Dicționarul etimologic al limbii române*, Editura Saeculum I. O., București, 2002
- [DELR=] *Dicționarul etimologic al limbii române*, Editura Academiei Române, București, 2012
- [DEXI=] *Dicționar explicativ al limbii române*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1975

- [DEX2=] *Dicționar explicativ al limbii române*, Editura Univers enciclopedic, București, 1998
- [DMR=] *Dicționar maghiar-român*, Editura Carocom, București, 2005
- [DOOM=] *Dicționar ortoepic, ortografic și de morfologie*, Editura Univers enciclopedic, București, 2005 [ediția a II-a revăzută și adăugită]
- [DLL=] Guțu, Gheorghe, *Dicționar latin – român*, Editura Humanitas, București, 2003 [ediția a II-a revăzută și adăugită]
- [MDA=] *Mic dicționar academic*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2010 [vol. 1 A-Me, vol. 2 Mi-Z]
- Scriban, August, *Dicționarul limbii românești*, Institutu de Arte Grafice „Presa Bună”, Iași, 1939 [edițiunea întâia]
- Szili, Péter; Csillag, Imre, *Dicționar român – maghiar, maghiar – român*, Editura Steaua Nordului, Constanța, 2002
- Tiktin, H., *Dicționar român-german*, Imprimeria statului, București, 1903 [vol. I A-C]; București, 1911 [vol. II D-O]; București, 1925 [vol. III P-Z]